

Temat migracji w dyskursie naukowym zazwyczaj dotyczy przemieszczania się między państwami i związanych z tym wyzwań. W niespokojnej dobie konfliktów oraz kryzysów ekonomicznych ludzie często podejmują decyzję o przemieszczaniu się na bardziej stabilne obszary. Po przybyciu w nowe miejsce doświadczają wielu barier – językowych, prawnych, ekonomicznych, politycznych a także kulturowych. Różnice te próbują niwelować różne instytucje w krajach przyjmujących, starając się ułatwić proces integracji oraz dialogu z rdzennymi mieszkańcami. Tworzenie poczucia wyobcowania jest zjawiskiem niepożądanym.

Odległą z perspektywy Europy Indonezję zamieszkuje około 1000 różnych grup etnicznych, a różnice między mieszkańcami najbardziej wysuniętej na zachód Sumatry i położonej na wschodzie Papui są ogromne – od rasy, przez religię, tradycje oraz język. Mieszkańcy obydwu wysp są członkami jednego narodu politycznego i mogłoby się wydawać, że stanowi to naturalny fundament w nawiązywaniu relacji międzyetnicznych. Okazuje się, że problem jest dużo bardziej złożony i wymaga dogłębnej naukowej analizy.

Wewnętrzne migracje w Indonezji mają swoje źródło w początkach XX wieku, gdy holenderscy kolonizatorzy zdecydowali się na pilotażowy program *transmigrasi* (transmigracji), który zakładał przesiedlanie mieszkańców przeludnionej Jawy na rozległe plantacje Sumatry. Jego szczyt przypadł na okres dyktatury generała Suharto (1967-1998), według którego równomierna redystrybucja populacji na wszystkich wyspach Indonezji była kluczem do równomiernego rozwoju i wzmocnienia poczucia tożsamości narodowej.

Prowadzone badania dotyczą relacji między rdzenną ludnością a wewnętrznymi migrantami na indonezyjskich Molukach, a konkretniej w dystrykcie Zachodni Seram. Lokacja ta stanowi egemplifikację wszystkich problemów trawiących wewnętrznych migrantów w różnych częściach Indonezji. Ukazuje różne poziomy budowania wzajemnych stosunków oraz nierówności społeczne, wynikające z tradycji rdzennych mniejszości. Problem ten dotyczy szczególnie społeczności wieloetnicznych, gdzie migracja do innego regionu często wiąże się z podobnymi wyzwaniami, co przeprowadzka do innego kraju.

Podjęcie niniejszego tematu ma na celu ukazanie, dlaczego niekontrolowane migracje wewnętrzne, bez wypracowania dialogu międzyetnicznego, mogą prowadzić do konfliktów - tak jak w przypadku Moluków w latach 1999-2002. Jedną z jego głównych przyczyn były pogłębiające się różnice między rdzenną ludnością a wewnętrznymi migrantami z wysp Jawa i Sulawesi (Celebes). Postawiona hipoteza badawcza głosi, że istniejące nierówności społeczne w społeczeństwie Zachodniego Seram wynikają z tradycji rdzennych grup etnicznych. Analiza problemu z tej perspektywy jest świeżym podejściem do tematyki migracji w Indonezji, która dotychczas była zdominowana przez kwestie ekonomiczne i demograficzne.